

*** Презентація на тему:
Комп'ютерне тестування:
переваги та недоліки**

Підготувала студентка
групи ПП-212
Поліщук.О.С.

Виникнення

тестування

- ❑ Першим дослідником, що використав в психологічній літературі поняття "інтелектуальний тест", був *Дж. М. Кеттелла*. Цей термін після статті Кеттелла "Інтелектуальні тести і виміри», опублікованої в 1890 р в журналі *Mind* ("Думка"), придбав широку популярність.
- ❑ Слідом за Кеттеллом та інші американські лабораторії почали використовувати метод тестів. Виникла необхідність організувати спеціальні координаційні центри по використанню цього методу. У 1895-1896 рр. в США були створені два національних комітети, покликаних об'єднати зусилля тестологів і додати загальний напрямок тестологічним роботам.
- ❑ Новий крок у розвитку методу тестів був зроблений французьким лікарем і психологом *А. Біку* (1857-1911), творцем найпопулярнішою на початку ХХ ст. серії інтелектуальних тестів
- ❑ До Біне тестувалися, як правило, відмінності в сенсомоторних якостях - чутливості, швидкості реакції і т.д. Але практика вимагала інформації про вищі психічні функції, що позначаються звичайно термінами "розум", "інтелект". Саме ці функції забезпечують придбання знань і успішне виконання складної пристосувальної діяльності

*** Використання комп'ютерних технологій у психодіагностиці**

- ❖ 1. Конструювання психодіагностичних методик у межах традиційної психометричної парадигми з урахуванням технології аналізу даних, у межах психосемантичного підходу з урахуванням суб'єктої парадигми аналізу даних.
- ❖ 2. Розробка психодіагностичних експертних систем для прогнозу поведінки у рамках нетрадиційних підходів, наприклад.
- ❖ 3. Створення комп'ютерних психодіагностичних методик, використовують комп'ютер як організатор стимульного матеріалу, тобто. реалізація психофізіологічних тестів, систем адаптивного, ігрового, дистанційного і мультимедійного тестування.
- ❖ 4. Розробка з урахуванням технології інженерії знань (запровадження у комп'ютер досвіду роботи експерта-психолога) комп'ютерних інтерпретаторів результатів тестувань, моделей прогнозу.
- ❖ 5. Розробка гібридних систем для психологічного супроводу конкретних видів діяльності (наприклад, кадрового відбору, навчання).
- ❖ 6. Створення конструкторів для комп'ютеризації (візуального конструювання) різних компонентів, важливих питань у практичну роботу психологів (методик, профілів, інтерпретаторів тощо.).
- ❖ 7. Навчання мистецтву психодіагностики з допомогою комп'ютера

* Особливості застосування тестових комп'ютерних методик

- Автоматичне ведення протоколів дослідження піддослідних, що забезпечується наявністю бази даних піддослідних, у якій міститься як бібліографічна інформація, а й результатів тестування.
- Режим тестування комп'ютерних методик передбачає пред'явлення інструкції, стимульного матеріалу, і навіть фіксацію відповідей випробуваного. З погляду комп'ютерної цих процедур можливо кілька варіантів.
- Обробка результатів тестування призів будуть по тестових даних (сирих балів, стандартизованих шкальних оцінок: стенов, тощо.) з допомогою заздалегідь відомих розпоряджень.
- Візуалізація тестових даних.
- Інтерпретація результатів тестування

* Переваги комп'ютерного тестування

1. Переваги, пов'язані з постановкою тестових завдань:

а) можливість використовувати графічні форми в поданні завдань (наприклад, указати потрібний фрагмент зображення; скомпонувати зображення, схему тощо із заданих фрагментів; доповнити зображення відсутнім фрагментом або підписом; знайти відповідність між текстовими і графічними компонентами тощо);

б) можливість використовувати аудіо- і відеозапису для формулювання завдання; подання об'єкта, стосовно якого воно формулюється;

- подання варіантів відповідей на завдання (завдання на вибір правильної відповіді із запропонованих варіантів, кожен з яких представлений аудіо- або відеозаписом).

в) можливість використовувати завдання, розраховані на їх виконання в інтерактивному режимі. Це дозволяє:

- будувати серію послідовних запитань стосовно деякого твердження, об'єкта або ситуації, заданих текстовим описом, графічно, в усній формі або представлених відеофрагментом;

- виводити на екран не всю сукупність варіантів відповіді на завдання, а пред'являти їх тестованому по черзі, залишаючи на екрані тільки один варіант для аналізу. г) можливість установлювати для кожного із тестових завдань певний спосіб урахування результату його виконання.

2. Переваги, пов'язані з визначенням та урахуванням ролі кожного дистрактора:

- а)** можливість реалізувати диференційований підхід до оцінювання помилок тестованого;
- б)** можливість установити причинно-наслідкові зв'язки між вибором дистрактора і моделлю знань тестованого;
- в)** можливість використовувати дистрактори спеціального призначення (наприклад, дистрактори-пастки для зменшення впливу випадкового вгадування правильної відповіді тощо).

3. Переваги, пов'язані зі створенням бази тестових завдань:

- а)** можливість забезпечити систематизоване зберігання великої кількості тестових завдань згідно з їх специфікацією (предметно-змістова орієнтація), модульно-блокове групування
- б)** можливість автоматично генерувати фасетні завдання. За розробленою моделлю завдання певні його елементи можуть бути згенеровані, наприклад, шляхом випадкового вибору значення із наперед заданого діапазону або переліку значень (водночас здійснюється і відповідний вибір еталону відповіді);
- в)** зручність редагування й модифікації тестових завдань (наприклад, із використанням можливостей середовища текстового процесора і т. ін.).

4. Переваги, пов'язані з формуванням тесту:

- а) можливість автоматизованого формування тесту заданої структури;
- б) можливість автоматизованого формування тесту заданої складності;
- в) можливість автоматизованого створення інтегрованого тесту на матеріалі кількох тем навчальної дисципліни або кількох дисциплін (за наявності відповідної бази тестових завдань);
- г) можливість формування заданої кількості еквівалентних варіантів тесту (за наявності відповідної організації бази даних тестових завдань).

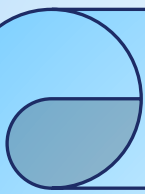
5. Переваги, пов'язані з реалізацією процедури тестування:

- а) можливість реалізації адаптивних алгоритмів тестування, що сприяє оптимізації процедури й підвищенню точності оцінювання;
- б) можливість установлювати режим виконання тесту (порядок виконання завдань - заданий або довільний; час роботи над тестом - обмежений чи ні; виправлення наданих відповідей - допускається чи ні; оцінка результату виконання завдання - одразу або після завершення роботи над тестом), що дає зручності у використанні тестування для самооцінювання, самонавчання, а не тільки для контролю;
- в) надання орієнтовної допоміжної інформації тестованому (час, який залишається для виконання тесту; кількість завдань тесту, кількість виконаних завдань; тощо);
- г) мінімізація часу на тестування за рахунок запровадження зручних засобів оперування об'єктами на екрані, яке потрібно для надання відповіді
- д) можливість організувати зовнішнє спостереження за поточним станом проходження тестування (інформація про поточний стан виконання тесту кожним із групи випробуваних може бути передана на комп'ютер викладача або на монітор для зовнішніх спостерігачів);
- е) можливість реалізувати участь віддалених осіб у тестуванні (через Інтернет).

6. Переваги, пов'язані з поданням результату тестування:

- а) одержання результату тестування відразу після його завершення;
- б) автоматичні фіксація і зберігання деталізованих даних про діяльність тестованого та її результати
- в) можливість оцінювати як рівень навчальних досягнень, так і структуру знань тестованого (поелементно);
- г) можливість автоматично перенести підсумкові результати тестування в електронний журнал або стандартний бланк відомості;
- д) можливість відтворити результати тестування у вибраній формі (числовій, табличній, графічній тощо);
- е) можливість здійснити автоматичне переведення підсумкових результатів тестування в задану шкалу;
- є) можливість реалізувати моніторинг і прогнозування навчальної діяльності кожного окремого учня;
- ж) можливість контролювати якість навчального процесу на підставі статистичної обробки результатів групи учнів;
- з) можливість оцінювання якості тесту і кожного його завдання на підставі накопичення і статистичної обробки результатів їх виконання;
- и) можливість забезпечити конфіденційність індивідуальних результатів тестування і відкритість узагальненої інформації про структуру навчальних досягнень групи.

* Недоліки комп'ютерного тестування

- наявність тільки однієї правильної відповіді;
- можливість вибору правильної відповіді нагадання чи наздогад;
- відсутність можливості самостійного формування відповіді;
- у розширених запитаннях існує можливість оцінити лише кінцевий результат;
- гранична заформалізованість відповідей, складність перевірки змісту

досліджуваних явищ і фактів, їхніх закономірностей;

- потреба у висококваліфікованих фахівцях і експертах, які формулюють тестові завдання
- складність, трудомісткість і дорожня розробки програм;
- необхідність дорогої комп'ютерної техніки;
- складність використання ЕОМ в польових умовах;
- необхідність спеціального навчання випробуваного роботі з КТ;

- відсутність індивідуальний підхід до тестованої (втрата частини психодіагностической інформації, що отримується в бесіді і спостереження);
- латентність етапів обробки та інтерпретації даних (якість цих процедур повністю залежить від розробників програм). У деякого випробуваній при взаємодії з комп'ютером може виникати ефекти «психологічний бар'єр» або «сверхдоверія» Тому дані про валідності, надійності та репрезентативності бланкових тестів не можуть бути автоматично перенесені на їх комп'ютерні аналоги, що веде до необхідності нової стандартизації тестів.

Отже Недоліки КТ викликає насторожене ставлення до них психологи. Мало використовуються КТ в клінічній психології, де ціна помилки дуже висока. Л.С.Виготський виділяв три рівні психодіагностики: симптоматичні (виявлення симптоми), етіологічна (виявлення причини) і типологічної (цілісна, динамічної картини особистості, на основі чого будується прогноз). Комп'ютерна психодіагностика на сьогоднішній день знаходиться на нижчому рівні - рівні симптоматичного діагнозу, практично не даючи матеріалу для виявлення причин і винесення прогнозу.

Але, мабуть, КТ має велике майбутнє, де напевно багато хто з перерахованих недоліків комп'ютерної психодіагностики буде вирішена завдяки подальшому розвитку електронної техніки і вдосконалення психодіагностичних технологій. Запорукою такого оптимізму є зростаючий інтерес науки і практики до комп'ютерної діагностики, в арсеналі якої вже зараз є понад 1000 КТ.

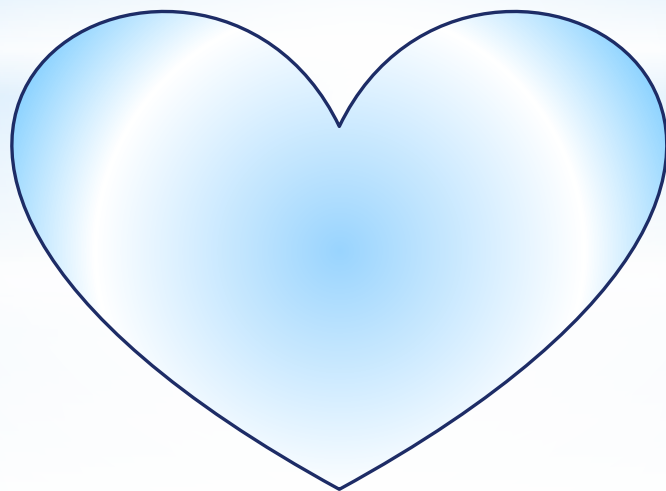
** Класифікація комп'ютерних тестів*

- По структурі:
 - а) аналоги бланкових тестів;
 - б) КТ
- За кількістю тестованих
 - а) КТ індивідуального тестування;
 - б) КТ групового тестування (для одночасної подачі ідентичного матеріалу на комп'ютери, об'єднана локальна мережа).
- За ступенем автоматизації тестування
 - а) автоматизують один або кілька етапів обстеження;
 - б) автоматизують всі дослідження.
- За завданням
 - а) Кт діагностичні;
 - б) навчальні (КТ-тести, тренажери розвиваючі програми).
- За адресатом
 - а) професійні психологічні;
 - б) напівпрофесійні;
 - в) непрофесійні (розважальні)

Користувач професійних КТ є психолог, тому вони розробляються спеціалізовані лабораторії або центри комп'ютерної психодіагностики (з числа яких варто згадати центр «Гуманітарні технології» в Москві, ЗАТ «Іматон-М», лабораторія клінічної психології Психоневрологічний інститут ім. В. М. Бехтерєв в Санкт Петербурзі та ін.). Ці тести мають ряд специфічних особливостей: 1) наявність архіву (бази даних); 2) наявність пароля на вході в тесті або база даних для забезпечення конфіденційності результатів; 3) розгорнута інтерпретація результатів з використанням професійних термінів, коефіцієнти, з побудовою графіків (профілі); 4) наявність інформації про розробників методики, відомостей про валідності і надійності, довідкових матеріалів про що лежать в основі методики теоретичних положеннях. Напівпрофесійні КТ орієнтовані на фахівців суміжних професій, наприклад на педагогів, менеджерів по персоналу. Такі тести найчастіше забезпечені скорочена інтерпретація без використання спеціальної лексики, прості в освоєнні і робота. Тести подібного рівня можуть бути призначені і для неспеціаліста, рядового користувача персонального комп'ютера, який цікавиться психологією. Нарешті, існує також велика кількість непрофесійних КТ, спрямованих на популяризацію психологічних ідей або переслідують розважальні цілі.

Користуючись професійним або напівпрофесійним КТ, необхідно дотримуватися той же етичний принцип, що і при бланковим тестуванні. Важливо не поширювати результати тестування і захищати свої файли паролем, особливо якщо комп'ютер має кілька користувачів. І головне - «не створити собі кумира». Пам'ятати, що КТ є тільки засобом, тільки помічником і має свої межі застосування (знанням чого професійний психолог відрізняється від шарлатана від психології). групове тестування (для одночасного подачі ідентичного матеріалу на комп'ютери, об'єднана в локальну мережу).

Дякую за увагу

* **Список використаних джерел**

1. http://stud.com.ua/37585/psihologiya/viniknennya_testuvannya#94
2. http://stud.com.ua/37673/psihologiya/kompyuterizatsiya_psihologichnoyi_diagnosticsiki#77
3. <http://bukvar.su/psihologija/page,2,83171-Komp-yuternaya-psihodiagnostika.html>
4. <http://history-zno.org.ua/4.htm>
5. <http://westudents.com.ua/glavy/79159-kompyuterizovan-kompyutern-psihodagnostichn-testi.html>
6. <http://www.studfiles.ru/preview/6341936/page:2/>
7. <https://docs.google.com/presentation/d/1Knr5GAlbEJciYt3tqLCt4abMsAb5Hs32l2YygnErRh0/edit#slide=id.p6>
8. <http://studopedia.org/14-105719.html>